

Обобщена справка

за постъпилите предложения и становища за приемане на нова Наредба за организиране на ученическо столово и бюфетно хранене в общинските училища на територията на Столична община

Вносител	Становище, предложение, коментар	Приема се/ не се приема. Мотиви
<p>„Джое кетъринг“ - ЕООД“ и ЕТ „Лори-Силвия Симеонова“</p>	<p>Във връзка с публикувана за обществени консултации под формата на „Писмени консултации“ нова Наредба за организиране на ученическо столово и бюфетно хранене в общинските училища на територията на Столична община за срок от 30 дни, считано от 16.06.2020 г. до 16.07.2020 г., са постъпили следните предложения:</p> <p style="text-align: center;">1. По отношение на чл. 3, ал. (5) „Срокът за отдаване под наем на обектите по чл. 2 е не по-дълъг от 3 /три/ календарни години.“</p> <p>Действително Наредбата урежда реда и начина на отдаване под наем на училищните столове и бюфети, но този ред следва не само да е справедлив и адекватен по отношение на собствениците на обектите, но и към наемателите на същите, особено имайки предвид задълженията им по отношение на приготвянето на помещенията съобразно всички хигиенни и нормативни изисквания. Не е тайна, че базите в училищните столове в по-голямата си част нямат никакво оборудване, или то е с изтекла експлоатационна годност, поради факта, че голяма част от оборудването в тези бази е закупено преди повече от 50-70г. Помещенията имат нужда от големи ремонти и инвестиране в професионално оборудване, посуда, маси, столове и т.н. Не случайно последната редакция в частта за ученическото хранене на наредбата за условията и реда за провеждане на търгове и конкурси увеличи срока на договорите от 3 на 5 г. Икономическите оператори, които са потенциални кандидати за наематели следва да имат възможност, след осъществяване на предложените от тях инвестиции и привеждане на столовете и бюфетите в състояние, в което да може да се осъществява ученическо хранене, да покрият своите разходи по обслужване на столовете и бюфетите, както и реализиране на някаква печалба. Не може да се очаква наемателите да работят само за добро име! Също така в защита</p>	<p>По т. 1</p> <p>Направеното предложение по отношение на срока на договора се приема. В хода на писмените консултации се установи, че следва текстът на чл. 3, ал 5 от проекта на новата Наредба да бъде коригиран и да придобие следната редакция :</p> <p>„Срокът за отдаване под наем на обектите по чл. 2 е не по-кратък от 3 /три/ и не по-дълъг от 5 /пет/ календарни години.</p> <p>По този начин се предоставя по-голяма възможност за гъвкавост на възложителите при сключване на договорите.</p>

на интереса на общината е в нейните обекти да бъдат осъществявани реални и по-сериозни по обем (освен поддържащи) инвестиции, като за да се постигне това и да има резултат и полза за двете страни (общината и наемателите) срокът на договора следва да остане поне 5 години. Намаляването на срока на договорите би оказало сериозно влияние върху възвръщаемостта на инвестициите, които ще бъдат направени, а това от своя страна до липса на предложения за инвестиции или до неизпълнението им, което ще поражда напрежение при работата на наемателите и осъществяване на контрола върху нея, дори до съдебни спорове, когато възникне необходимост от прекратяване на договорите за наем. Това със сигурност би се отразило на качеството на работа и на предоставяната услуга, като потърпевши от подобни административни разпри ще бъдат учениците. Тези обстоятелства могат да бъдат минимализирани при условие, че срока на договора е достатъчен, за да има възможност даденият наемател да възстанови направените от него инвестиции. Ако стане факт намаляването на срока на договорите, това би било нерентабилно за потенциалните наематели, което неминуемо ще се отрази на интереса към предоставянето на услуги в областта на ученическото и столово хранене, конкуренцията при участието в подобни конкурсни процедури ще се сведе до минимум и по никакъв начин няма да се гарантира постигането целите на наредбата. Дори обратното – ще се породи недостиг на заинтересовани икономически оператори и гарантиран спад в качеството на предоставяната услуга от една страна, а от друга, ще има чести случаи на неизпълнение на договорите, тъй като икономическите оператори ще оферират инвестиции, които по една или друга причина може да нямат възможност да изпълнят за тригодишния период на договора.

Изложеното ни кара да считаме, че намаляване на срока на договора за наем не е целесъобразно и няма да доведе до желаните и целени ползи за нито един участник в процеса – училище, община или икономически оператор.

2. По отношение на чл. 3, ал. (6) „Със заповедта по чл. 3 ал. 3 за откриване на конкурса, кметът на Столична община делегира правото за провеждане на конкурса на кмета на района, както и възможността по негова преценка да възложи провеждането на

По т. 2

Предложението по чл. 3, ал. 6 от проекта на новата Наредба не се приема, тъй като той е необоснован и е в

конкурса на директора на съответното училище.“ и чл. 4:

Нашето предложение е по отношение на втората част на предвиждания текст и делегиране провеждането на конкурса на директора на съответното училище. Считаме, че такава делегация е нецелесъобразна и сама по себе си може да доведе до много грешки при отдаването под наем на обектите. Причината за това наше мнение е липсата на капацитет в училищата и по специално административен капацитет за провеждане на търгове и конкурси. Както и да го погледнем провеждането на един конкурс за отдаване под наем изисква специфични знания по отношение на процедура, правила за провеждане и т.н., както и организация на комисията за разглеждане на офертите, които не могат да бъдат открити в училищата. Делегиране на правата по провеждане на конкурса към директора би довело до затруднения на самите директори и до липса на контрол от страна на общината при провеждане на конкурса.

С тези наши доводи считаме, че възможността за делегиране на права за провеждане на конкурса на директорите не е практична и ще доведе до неудобство и трудности при провеждането, както и ще намали контрола по спазването на наредбата.

3. По отношение на чл. 5, ал. 3, т. 1 „Изискване за професионален опит за осигуряване на обществено хранене на деца с обща

противоречие с една от основните нейни цели и предимства, а именно: да се даде възможност конкурсът да се организира от кмета на района, на чиято територия се намира съответното училище, както и възможността по негова преценка да възложи провеждането на конкурса на директора на съответното училище.

Капацитетът на училищата е достатъчен за провеждане на подобен род процедури. Те реализират достатъчно сложни процеси в училищата, още повече, че в конкурсната комисия са включени директорът или негов заместник, представител на училищното настоятелство, счетоводител, правоспособен юрист, представител на дирекция „Образование“ на Столична община, представител на районната администрация, представител на СРЗИ /специалист по диетика и хранене/ и представител на Българска агенция по безопасност на храните.

В раздел III на проекта на Наредба е уреден контролът по изпълнение на договорите, той е гарантиран и независим от провеждане на процедурата.

По т. 3

Направеното възражение по чл. 5, ал. 3, т. 1 от

продължителност не по-малко от 2 години, като поне една от дейностите е извършена или се извършва през последните три години преди крайния срок за подаване на предложения за участие в конкурса; това изискване не важи за новорегистрирани фирми“;

Не можем да приемем неравното третиране на икономическите оператори в тази норма. Предвидената възможност даденото изискване да не важи за новообразувани фирми от една страна е в противоречие на принципите на равнопоставеност и недопускане на дискриминация, а от друга, дава възможност на току що регистрирани фирми, без опит в храненето на деца, да участват в конкурсите. Така заложена нормата ще доведе до неконтролирано участие на т.н. „кухи“ фирми с нереални предложения, а в следствие на това вероятно до избор на такава фирма за изпълнител, която по никакъв начин няма да има капацитет и възможност да предостави търсената от общината и училищата услуга по ученическо хранене. Така предвидената възможност не само, че предполага нереална конкуренция, но и значителен неоправдан риск за крайните потребители на услугите – децата, тъй като ученическото хранене е един сложен и отговорен процес. Услугите, предоставяни в сферата на ученическото столово хранене са строго специфични, поради което допускането на кандидати без никакъв опит в областта на детското хранене би компрометирало организацията на ученическото столово хранене.

4. По отношение на чл. 5, ал. 4 „По преценка на кмета на района или директора на училището могат да се определят и допълнителни критерии за подбор“.

Предвидената възможност и свобода по отношение на критериите за подбор е неправилна. С наличието ѝ всеки кмет или директор на училище ще може да заложи критерии за подбор по негова преценка, без възможност от контрол по отношение на тяхната адекватност. Заложените критерии за подбор трябва да са необходими за установяване на възможността на участниците да предоставят услугите. Поставените критерии за подбор трябва да са съобразени с предмета, стойността, обема и сложността на предвидените дейности,

проекта на новата Наредба не се приема като неоснователно. Допускането на новорегистрирани фирми да извършват дейности в ученическото столово и бюфетно хранене е в съответствие с принципите за равнопоставеност и липса на дискриминация. То ще спомогне за разбиване на създадения монопол от фирми, които пречат и не допускат до класиране новорегистрирани фирми или сменили дейността си такива. В проекта на новата Наредба са предвидени достатъчно критерии, за оценка на кандидатите, като освен посочените задължителни критерии е уредена и възможността за включване и на други критерии за оценка, свързани с дейността на обекта и кандидатите.

По т. 4

Възражението по чл. 5, ал 4 не се приема, тъй като предвиденото определяне и на допълнителни критерии за подбор е свързано с необходимостта да бъдат удовлетворени максимално специфичните нужди на всяко училище от доставка на качествена и в подходящо количество храна, с оглед възрастта

като при конкурсите за ученическо и столово хранене дейностите са идентични и не се предполага наличие на изрични, индивидуални и определени само за конкретен конкурс критерии за подбор. В тази връзка предлагаме критериите да са определени с наредбата и да се прилагат еднакво и равно за всички конкурси и към всички участници. По този начин ще се гарантира справедливия избор на наематели в резултат на конкурсната процедура, както и ще се сведат до минимум корупционните практики.

5. По отношение на Чл. 8. (1) В конкурсната документация се включват следните критерии за оценка:

1. цена на един купон за хранене на ден за един ученик, но не по-малко от ..... лв. без ДДС за основно обедно меню (за възрастова група от 7г. до 13г.), цена на един купон за хранене на ден за един ученик, но не по-малко от ..... лв. без ДДС за основно обедно меню (за възрастова група от 14г. до 18г.) и цена на един купон за хранене на ден за един ученик със специфични хранителни потребности, но не по-малко от ..... лв. без ДДС, съответно асортимент и цени на предлаганите храни и напитки в ученическия бюфет, в това число представяне и на икономическа обосновка.

Така заложената норма предполага всяка отделна община или учебно заведение да определя минималната цена на купон за съответните възрастови групи. Това от своя страна ще доведе до различни цени на купоните за ученическо хранене в различните райони на Столична община и дори до различни цени на купони в отделни училища на територията на един и същ район. Считаме, че такова деление е неправилно, защото поставя в неравно положение децата от различните училища. Липсата на нормативно определен минимум може да доведе до необосновано занижаване на цените от страна на отделните райони или училища, тъй като няма изискване за обосновка на заложената минимална цена при всеки един конкурс.

Предлагаме да бъде определена минимална цена на купон за всички, като за определяне на нейната стойност да се възложи на специалисти от РЗИ, по хранене и диетика да направят актуални калкулации, съобразени с нормативните изисквания на действащите

на учениците и наличните в него определени обекти за тази дейност.

По т. 5

Направеното възражение не се приема. Работната група е взела предвид становището на експерти от РЗИ и БАБХ, които смятат, че цената на купона трябва да остане отворена. Освен това, в проекта на новата Наредба е разписан текст, който изисква „икономическа обосновка“. Цената на купона не следва да бъде уеднаквена с новата Наредба и това не е необходимо, тъй като в различните училища учениците са от различни възрастови групи и с различни специфични хранителни потребности.

наредби в областта на ученическото хранене, в които да бъдат отразени цени на БДС и браншовите стандарти на продуктите, които трябва да присъстват в менютата на децата и учениците.

По отношение на **Чл. 8. (1) В конкурсната документация се включват следните критерии за оценка:**

3. Концепция за развитие на обекта, която следва да включва най-малко следното:

- план за разкриване на работни места, в т.ч. работни места, които да бъдат определени за лица с трайни физически увреждания, които са с намалена трудоспособност;

- инвестиции в обекта;

- други, свързани с обекта и дейността.

Не отхвърляме идеята за внедряване на задължение за разкриване на работни места, които да бъдат за лица с трайни физически увреждания или са с намалена трудоспособност в обекта, но следва да се има предвид, че услугата се предоставя на деца, в по-голямата си част до 4 клас. Децата имат различен поглед върху обкръжаващия ги свят и считаме за безспорно, че трудно или изобщо не биха приели да получават храна от лица, които не отговарят на нормалното им разбиране за хората. Считаме, че голяма част от дейностите по предоставяне на услугата не могат да се изпълняват от лица с трайни физически увреждания или с намалена трудоспособност. Не могат да бъдат готвачи (отговорността е голяма), не могат да разливат храната (защото са в пряк контакт с децата) като единствената възможност е назначаването им като помощен персонал.

Предлагаме да се конкретизират възможните позиции, на които могат да се поставят лица с трайни физически увреждания или с намалена трудоспособност, както и да се определи ред за контрол по изпълнението на тези предложения, тъй като те ще са част от точкаобразуването при оценка на подадените оферти.

По отношение на **Чл. 8. (2) В конкурсната документация могат да се включват и други критерии за оценка, свързани с дейността на обекта.**

Предложението по чл. 8, ал. 1 от проекта на новата Наредба не се приема, тъй като критерият свързан с откриване на работни места в това число за лица с трайни физически увреждания, е така формулиран, че да дава свобода на изпълнителя по негова преценка и с оглед здравословното състояние на лицето с трайни увреждания, същото да бъде заето с подходяща дейност в ученическото столово и бюфетно хранене. Това обстоятелство не следва предварително да бъде регламентирано.

По отношение на **чл. 8, ал. 2** направените предложения не се приемат, тъй като те са изцяло в противоречие с

Считаме така заложените критерии за прекалено субективен. Въпреки, че дейността е специфична и еднотипна все пак е необходимо да има регламентирана рамка, в която да се вменят критериите за оценка. Така дадената свобода ще доведе до различни практики в различни конкурси, от което ще последва различно предоставяне и изпълнение на една и съща услуга.

Предлагаме унифициране на критериите за оценка и прилагането им от всички райони на Столична община или директори на училища.

По отношение на заложените в чл. 8 критерии за оценка като цяло, считаме че са премахнати всички обективни критерии освен предлаганата цена, за която има неяснота, която описахме по-горе. Реално с така заложените критерии за оценка не може да се постигне обективност при разглеждане на офертите. По никакъв начин от заложените показатели не може да се оцени опита на кандидатите, квалификацията на персонала им (което е от съществено значение, тъй като се предоставя услуга за нуждите на деца) или мненията на училищните настоятелства по отношение на предоставяните услуги от тези кандидати.

Разбираме желанието ученическото столово хранене да бъде направено по-достъпно за неквалифицирани и нови фирми и дружества, но не може да приемем такова категорично олекотяване и субективизъм на процедурата по отношение на критериите за оценка.

С така предвидените текстове считаме, че ще се допусне неоправдано субективно възлагане при конкурсите за ученическо столово и бюфетно хранене. Допуснатата е неоснователно голяма свобода при определянето на критериите за подбор и критериите за оценка на отделните кметове на общини или директори на училища ще доведе до неправомерни възлагания и значително по-голям брой съдебни спорове, от което ще страдат ползвателите на услугата – децата.

Също така е допусната свобода и субективност на комисията, като няма изискване за мотивиране на поставените оценки от страна на комисията. Действително оценката предвижда експертни знания и мнение, но единственият начин тази оценка да бъде обоснована е тя да бъде мотивирана, за да е видно по какъв начин члена на комисията е обективирал своето вътрешно убеждение и

духа на проекта на новата Наредба, с която се цели децентрализиране и премахване на унификацията при провеждане на конкурсите, както и удовлетворяване на специфичните нужди на всяко училище. Факт е, че в една част от общинските училища има само стол, в други има стол и бюфет в едно помещение, в други столът и бюфетът са в отделни помещения, в други има само стол.

преценил размера на поставената от него оценка. Такива правила за оценка не фигурират в наредбата, което предполага прилагане до голяма степен на субективизъм при извършване на оценката.

Нашите наблюдения от предложената нова наредба са, че в част от нея са възприети принципите и методите на Закона за обществените поръчки и Правилника по прилагането му, като предлагаме тези принципи, методи и ограничения да се приложат в цялата наредба (критериите за подбор и критериите за оценка), а не само по отношение на допустимостта на кандидатите и работата на комисията. Интегрирайки тези принципи и методи в Наредбата до някаква степен ще се въведе рамка съдържаща критерии за подбор и критерии за оценка, съобразно която да действат отделните кметове на райони или директори на училища при провеждане на конкурсите. Тази рамка, в която да са изброени допустимите критерии за подбор и критерии за оценка, от които по преценка на кметовете или директорите да бъдат залагани в конкурсите, е необходимо действие, което да ограничи субективността и да осигури реална конкуренция при провеждането на конкурсите.

По отношение на чл. 17, ал. 1, т. 4, която изисква в договора да се съдържа „клауза, че при промяната на лице от персонала, което участникът е декларирал в своята оферта, става само след съгласие на кмета на района/директора на училището. В този случай, наемателят се задължава да осигури лице, което притежава аналогична или по-висока квалификация от изискуемата в конкурсната документация“, заявяваме, че тази норма е в противоречие с изискванията за съдържание на офертите, където няма изискване за посочване на конкретен персонал, който ще изпълнява функциите в обекта.

В тази част предложението трябва минимум да се преценира, като се вземе предвид, че протичането на конкурсите може да се проточи с месеци, което в динамичните времена, в които са принудени фирмите да работят може да доведе до невъзможност до назначаване на точно определени с офертата лица, ако изобщо такива са посочени, защото няма изисквания или критерии за оценка, изискващ посочване на персонал.

Предложението по отношение на чл. 17, ал. 1, т. 4 от проекта на новата Наредба не се приема, тъй като е немотивирано и необосновано. В чл. 5, ал. 3, т. 2 съществува задължителен критерий за подбор „наличие на персонал с професионална квалификация в областта на храните“.

	<p>С така заложената клауза индиректно се задължават кметовете или директорите на училища да включват като критерии за подбор или оценка квалификация на точно определен персонал, като същевременно в по-предните норми в наредбата им е дадена свобода на избор в това отношение.</p>	
--	---	--

Предлагаме тази норма да отпадне от текстовете на наредбата.

В срока, в който проектът на новата Наредба беше публикуван на официалния електронен портал на Столична община за писмени консултации са получени становища и предложения, които са неотнормирани към настоящия проект на нова Наредба за организиране на ученическо столово и бюфетно хранене в общинските училища на територията на столична община, поради което същите не са коментирани и не са включени в обобщената справка. Тези предложения са насочени към проект за промяна на Наредбата за условията и реда за провеждане на търгове и конкурси